

29. 9. 2003

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Přežije jednoduché účetnictví rok 2003?

K jakým změnám by tedy mělo dojít? Které fyzické osoby budou muset účtovat v soustavě podvojného účetnictví? Bude jednoduché účetnictví nějakým způsobem nahrazeno? Na uvedené problémy (i na další) se pokusím odpovědět v následujícím textu.

Pravděpodobně ne. Míra pravděpodobnost záleží na tom, zda novely zákona o účetnictví (sněmovní tisk č. 400) a zákona o daních z příjmů (sněmovní tisk 402) budou schváleny - v pasážích upravujících tuto problematiku - v navrhované verzi. A tak pravděpodobnost je - s ohledem na dosavadní průběh schvalovacího procesu - poměrně vysoká.

K jakým změnám by tedy mělo dojít? Které fyzické osoby budou muset účtovat v soustavě podvojného účetnictví? Bude jednoduché účetnictví nějakým způsobem nahrazeno? Na uvedené problémy (i na další) se pokusím odpovědět v následujícím textu.

Novelizovaný zákon o účetnictví se i po 1.1.2004 má vztahovat pouze na účetní jednotky. Účetními jednotkami však již nebudou ty, které vedou jednoduché nebo podvojně účetnictví, ale pouze ty, které vedou účetnictví podvojně.

Novela zákona o účetnictví navrhuje zrušení vyhlášky a. 507/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o účetnictví pro účetní jednotky účtujícími v soustavě jednoduchého účetnictví. Platnost Opatření, kterým se stanoví postupy účtování pro účetní jednotky účtující v soustavě jednoduchého účetnictví zaniká k 31.12.2003 (viz § 14 odst. 1 a 2 zákona č. [309/1999](#) Sb., o sbírce zákonů). Od 1.1.2004 tak nebude jediný legislativní předpis, který by upravoval problematiku jednoduchého účetnictví a tak tato účetní soustava prakticky zanikne.

Další účetní osud účetních jednotek, které do konce roku 2003 vedly (resp. vedou) jednoduché účetnictví pak bude záležet na výši jejich dosaženého obrátu.

Pokud totiž obrát (definovaný v zákoně o DPH) za předchozí rok převyšší částku 3 mil. Kč, stávají se účetními jednotkami a musí vést podvojně účetnictví. V § 4 zákona o účetnictví se navrhuje "roční odklad", tzn., že tyto účetní jednotky musí vést účetnictví až od prvního dne účetního období následujícího po roce, ve kterém se staly účetní jednotkou.

To v praxi znamená, že pokud fyzická osoba, která dnes vede jednoduché účetnictví zjistí, že za rok 2003 překročila obrát 3 mil. Kč, stává se účetní jednotkou (v novelizovaném pojetí) od 1.1.2004, avšak podvojně účetnictví povede až od 1.1.2005.

V novele zákona o účetnictví je navrhován zcela nový § 13a - zjednodušený rozsah účetnictví, který se vztahuje právě na fyzické osoby, které budou muset - z výše uvedeného důvodu - vést podvojně účetnictví.

Zjednodušený rozsah předpokládá např., že účtový rozvrh může obsahovat pouze účtové skupiny, lze spojit účtování v deníku s účtováním v hlavní knize, není nutno tvořit rezervy a opravné položky (s výjimkou daňových) apod.

Ostatní fyzické osoby - tedy ty, které se nestanou účetními jednotkami - povedou od roku 2004 daňovou evidenci (navrhovaný § 7b zákona o daních z příjmů). Daňovou evidenci povedou v roce 2004 i fyzické osoby, které sice budou od 1.1.2004 účetní jednotkou, ale podvojně účetnictví povedou až do 1.1.2005.

Daňová evidence zajišťuje zjištění daně z příjmů a obsahuje údaje o příjmech a výdajích v členění potřebném pro zjištění základu daně, majetku a závazcích. Závazná forma daňové evidence není stanovena a tak nedojde k porušení žádné legislativní normy, bude-li fyzická osoba "pokračovat" v jednoduchém účetnictví.

Závěrem znovu připomínám, že vše výše uvedené čerpá z návrhů a je nutno vyčkat definitivní schválené podoby.

Další články:

- [Flotilová novela: Kdo a kdy musí nově získat licenci k distribuci pojištění?](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc březen 2026](#)
- [Převodní ceny v judikatuře a sporech se správcem daně](#)
- [Nový daňový režim ESOP v České republice od roku 2026. Posun k ekonomické realitě a mezinárodním standardům?](#)
- [Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv pohledem Ústavního soudu](#)
- [SCHEJBAL& PARTNERS stáli u získání jedné z prvních licencí dle MiCA v ČR](#)
- [Mezinárodní dožádání a lhůta pro stanovení daně: kritéria účelnosti, věcnosti a včasnosti v judikatuře](#)
- [Prověřování zahraničních investic a kybernetická regulace: řízená služba jako nová transakční proměnná](#)
- [Nová úprava kvalifikovaných zaměstnaneckých opcí](#)
- [Silná koruna: jaké dopady má posilující koruna na české firmy](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc únor 2026](#)